

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

સમાજકાર્ય પારંગત

આભ્યાસક્રમ

(જુન 2018 થી અમલમાં)

Semester – II

સમાજકાર્ય વિભાગ
ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી
જુનાગઢ, ગુજરાત

Semester – II

Semester	Paper No	Title of Paper	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Marks
2	201	સામાજિક સમૂહ કાર્ય એક પદ્ધતિ તરીકે	4	30	70	100
	202	માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપન અને શ્રમ કલ્યાણ	4	30	70	100
	203	સમાજકાર્યમાં સંશોધન – I	4	30	70	100
	204		4			
	EA	અનુસુચિત જનજાતિ અને NT-DNT સમુદાયવિકાસ		30	70	100
	205		4			
	EB	કૌટુંબિક સમાજ કાર્ય		30	70	100
	206		4			
	Intd	પર્યાવરણ અને પ્રદુષણની સમસ્યાઓ		30	70	100
	207	સમુદાય ક્ષેત્ર કાર્ય –II	4	30	70	100

Junagadh, Gujarat

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

ચોઈસ બઈઝ ક્રેડિટ સીસ્ટમ આધારિત કોર્સ

જુન 2018 થી અમલમાં

Semester – II

સમાજકાર્ય પારંગત

પેપર નંબર –201 (Core Paper)

સામાજિક સમૂહ કાર્ય

Credit -4

Objectives :

- વ્યવસાયિક સામાજિક કાર્યની પદ્ધતિ તરીકે સામાજિક સમૂહ કાર્ય ની સમજણ વિકસાવવી.
- સમૂહ પ્રક્રિયાઓ અને સમૂહ કાર્ય પ્રથાના વિવિધ પરિમાણોમાં સમજ મેળવવી.
- વિવિધ સુયોજનોમાં જૂથો સાથે કામ કરવા માટે કૌશલ્યો વિકસાવવા.
- સમૂહમાં માનવ વ્યક્તિત્વ અને વર્તનને સમજવું

એકમ	વિષયો	પદ્ધતિઓ
એકમ – I	- સામાજિક સમૂહ કાર્યનો અર્થ અને ખ્યાલો - સામાજિક સમૂહ કાર્યનો ઐતિહાસિક વિકાસ - સામાજિક સમૂહ કાર્યનું ક્ષેત્ર - સામાજિક સમૂહ કાર્યનાં હેતુઓ	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુહ ચર્ચા
એકમ – II	- સામાજિક સમૂહ કાર્યનું તત્વજ્ઞાન - સામાજિક સમૂહ કાર્યનાં પાયાનાં મૂલ્યો - સામાજિક સમૂહ કાર્યની કુશળતા - સમૂહ કાર્યકરની ભૂમિકા - સામાજિક સમૂહ કાર્યની પાયાની ધારણા	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુહ ચર્ચા
એકમ – III	- સામાજિક સમૂહ કાર્યનાં સિદ્ધાંતો - કાર્યક્રમનો અર્થ અને પાયાના ઘટકો - વ્યક્તિગત જીવનમાં કાર્યક્રમનું મહત્વ	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુહ ચર્ચા
એકમ – IV	- નેતૃત્વનો અર્થ અને લક્ષણો - નેતાનાં પ્રકારો અને ગુણો - આયોજનનો અર્થ અને સમૂહ કાર્યકરની કાર્યક્રમ અને આયોજનમાં ભૂમિકા - મૂલ્યાંકનમાં સમૂહકાર્યનો અર્થ અને પ્રક્રિયા	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુહ ચર્ચા
એકમ – V	- અહેવાલ લેખનનો અર્થ અને ઉદ્દેશ્યો, સમૂહકાર્યમાં અહેવાલ લેખનનું મહત્વ - માર્ગદર્શનનો અર્થ અને કાર્યો (Supervision) - માર્ગદર્શનનાં સિદ્ધાંતો (Supervision)	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુહ ચર્ચા

Referances:

- Douglas, T. 1978 Basic Group Work. London: Tavistock.
- 2. Toseland, R.W. & Rivas, R. 1984 An Introduction to Group Work Practice. New York: MacMillian.
- 3. Konopka, G. 1963 Social Group Work: A Helping Process. Englewood Cliffs: Prentice. 4.
- 4. Trecker, H.B. 1972 Social Group Work: Principles and Practices. New York: Association Press.
- 5. Reid, K.E. 1997 Social Work Practice with Groups: A Clinical Perspective (Second Edition). Pacific Grove, CA: Cole.
- 6. Brandler, S. & Roman, C.P. 1999 Group Work Skills and Strategies for Effective Interventions. New York: The Haworth Press.
- 7. Helen, N. & Kurland, R. 2001 Social Work with Groups (3rd ed). New York: Columbia University Press.
- 8. Wilson, G. & Ryland, G. 1949 Social Group Work Practice. Cambridge, MA: Houghton Mifflin
- 9. Henry, S. 1992 Group Skills in Social Work (Second Edition). Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.
- 10. Corey, G. 1997 Groups: Process and Practice. Pacific Grove. CA: Brooks/Cole Publishing.
- Hartford, M.E. 1971 Groups in Social Work. New York: Columbia University Press.
- Alissi, A.S. (ed.) 1980 Perspectives on Group Work Practice. New York: Macmillan.
- McDermott, F. 2002 Inside Group Work: A Guide to Reflective Practice. NSW: Allen and Unwin.
- Wenocur, S. 1993 Social Work with Groups: Expanding Horizons. New York: Hawroth Press.
- Grief, G.L. & Ephross, P.H 1997 Group Work with Populations at Risk. New York: Oxford University Press.
- Douglas, T. 1972 Group Processes in Social Work: A Theoretical Synthesis. Chicester: Willey.
- Meculloude, M.K. & Ely, P.J. 1965 Social Work with Groups. London: Routledge and Kegan Paul.
- મિશ્રા પ્રયાગદીન, સામાજિક સામુહિક સેવાકાર્ય, ઉત્તરપ્રદેશ હિન્દી ગ્રંથ સંસ્થાન
- મદન, જી.આર. સમાજકાર્ય ઉત્તરપ્રદેશ હિન્દી ગ્રંથ સંસ્થાન
- સિંહ સુરેન્દ્ર , સમાજકાર્ય ઈતિહાસ દર્શન એવમ પ્રણાલીયા, રોયલ બુક કંપની લખનૌ

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

ચોઈસ બઈઝ ક્રેડિટ સીસ્ટમ આધારિત કોર્સ

જુન 2018 થી અમલમાં

સેમેસ્ટર- II

સમાજકાર્ય પારંગત

પેપર નંબર -202 (Core Paper)

માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપન અને શ્રમ કલ્યાણક્રેડિટ -4

Objectives :

- વ્યવસ્થાપન અને માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપનનાં ખ્યાલો સમજવા.
- સંસ્થાઓની ભરતી પ્રક્રિયાને સમજવી.
- સામૂહિક - સંસ્થાકીય વર્તન, સંબંધો અને સંરચનાની વિધાર્થીઓને સમજ આપવી.

એકમ	વિષયો	પદ્ધતિઓ
એકમ - I	વ્યવસ્થાપન 1. વ્યવસ્થાપન: ખ્યાલ, સ્વરૂપ અને વ્યવસ્થાપનની પ્રક્રિયા 2. વ્યવસ્થાપકીય કૌશલ્ય અને વ્યવસ્થાપનનું સ્તર 3. વ્યવસ્થાપનનાં કાર્યો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદય ચર્ચા
એકમ - II	માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપન 1. માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપન: ખ્યાલ, હેતુઓ, સ્વરૂપ અને વ્યાપ 2. માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપનનું મહત્વ 3. માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપનનાં કાર્યો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદય ચર્ચા
એકમ - III	માનવ સંસાધન પસંદગી અને આયોજન 1. માનવ સંસાધન આયોજન: ખ્યાલ અને પ્રક્રિયા 2. કામગીરી વિશ્લેષણ, વર્ણન અને સ્પષ્ટીકરણ 3. ભરતી અને પસંદગી 4. રૂબરૂ મુલાકાત, પ્લેસમેન્ટ અને તાલિમ	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદય ચર્ચા
એકમ - IV	શ્રમ કલ્યાણ 1. શ્રમનો અર્થ અને પ્રકારો 2. અસંગઠિત શ્રમિકો અને તેની સમસ્યાઓ 3. શ્રમયોગીઓ માટે સરકારી યોજના અને અસંગઠિત શ્રમિકો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદય ચર્ચા
એકમ -V	ઔદ્યોગિક કાયદાઓ:-ધ ફેક્ટરી એક્ટ-1948 1. વ્યાખ્યાઓ: ફેક્ટરી, કાર્યકરો, ઓક્યુપાયર, ઉત્પાદન પ્રક્રિયા, જોખમી પ્રક્રિયા 2. ફેક્ટરી ઈન્સ્પેક્શન અને તેની સત્તાઓ 3. કાર્યકરોનું આરોગ્ય 4. કાર્યકરોની સલામતી 5. કાર્યકરોનું કલ્યાણ 6. યુવાનોને રોજગારી 7. વેતન સાથે વાર્ષિક રજાઓ 8. દંડ અને કાર્યવાહી	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદય ચર્ચા

References:

1. Aswathapa K, 2007, "*Human Resource Management*", Tata McGraw Hill Pub.Co.Ltd,New Delhi.
2. Aswathappa K, 2000, "*Organization Behaviour*", 5th Ed, Himalaya Publishing House,New Delhi.
3. Aswathappa K, 2004, "*Human Resource and Personnel Management: Text and Cases*",3rd Ed, Tata McGraw Hill Pub.Co.Ltd, New Delhi.
4. Bedian Arthur G and Glueck William F, 1983, —Management, 3rd Edition, Hold-Saunders International Editions, The Dryden Press, Japan.
5. Bosotia G.R, 1999, —Human Resource Management, Mangal Deep Publications, Jaipur.
6. Chhabra T.N, 1999, "*Human Resource Management*", Dhanpatrai& co. Pvt. Ltd, NewDelhi.
7. Chopra Rakesh K, 1989, "*Management of Human Resources*", V.K.Publishing House,
8. Bereilly,D'Cenzo, David.A, and Stephen P. Robbins, 2001, "*Human Resource Management*",John Wiley & Sons, New Delhi.
9. Ian, Breadwell and Len Holden, 1998, "*Human Resource Management*", Macmillan,Delhi.
- 10.Newstrom John W and Davis Keith, 2002, —Organizational Behavior – Human Behaviorat Work, 11th Edi, Tata McGraw Hill Publishing Co Ltd, New Delhi.
- 11.Prasad L. M, 2000, "*Organizational Behaviour*", Sultan Chand & Sons, New Delhi.
- 12.Robbins, Stephen P, 2000, "*Organizational Behaviour*",9th Ed, Prentice - Hall, NewDelhi.
- 13.Saiyadain, Mirza S.2000, "*Human Resource Management*", Tata McGraw-Hill Pub. Co.Ltd, New Delhi.
- 14.Sekaran, Uma, 1989, "*Organizational Behaviour: Text and Cases*", Tata McGraw HillPublishing Co. Ltd, New Delhi.

15. Singh B.P and A. K. Singh, 1999, "*Essentials of Management*", Amexcel Books, New Delhi.
16. Singh B.P and T.N Chhabra, 1998, "*Management Concepts and Practices*", Dhanpatrai & co. Pvt. Ltd, New Delhi.
17. V.G. Kondalkar, 2007, "*Organizational Behaviour*", New Age International Pvt. Ltd, New Delhi.
18. Wehrich Heing and Harold Koontz, 1997, "*Management: A Global Perspective*", McGraw Hill, New Delhi.
19. Joann K, 2005, —Communication and Organizational Culture – A key to understanding, U of Georgia Press, Athens.
20. Upadhyay Rushiraj, 2014, "Human Resource Management and Organizational Behavior, Rannade Prakashan, Ahmedabad.
21. Verma B.S, 2013, —Organizational Development in Social Work Practices, Centrum Press, New Delhi

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

ચોઈસ બઈઝ ક્રેડિટ સીસ્ટમ આધારિત કોર્સ

જુન 2018 થી અમલમાં

સેમેસ્ટર - II

સમાજકાર્ય પારંગત

પેપર નંબર -203 (Core paper)

સમાજકાર્યમાં સંશોધન - II

Credit-4

Objectives :

1. વિદ્યાર્થીઓને વ્યવહારીક સંશોધન માટેની સમજ આપવી.
2. સોશિયલ વર્ક અને સોશિયલ સાયન્સ રિસર્ચ વચ્ચેના તફાવત વિશે મૂળભૂત સમજ પૂરી પાડવી.
3. સમાજકાર્યનાં ક્ષેત્રમાં સંશોધનની ભૂમિકા અને મહત્વને સમજાવવું.

એકમ	વિષયો	પદ્ધતિઓ
એકમ - I	સંશોધનનાં પાયાનાં ખ્યાલો 1. સામાજિક સંશોધનનો અર્થ અને ખ્યાલો 2. સામાજિક સંશોધનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા 3. સામાજિક સંશોધન અને સમાજકાર્ય સંશોધન વચ્ચે તફાવત	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુહ ચર્ચા
એકમ - II	સંશોધન પ્રક્રિયા 1. સમાજકાર્ય સંશોધનનાં તબક્કાઓ 2. ઉત્કલ્પના: અર્થ અને લક્ષણો 3. સંશોધનનાં પ્રકારો 4. શુદ્ધ અને વ્યવહારુ સંશોધન 5. ક્ષેત્ર સંશોધનનાં તબક્કાઓ	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુહ ચર્ચા
એકમ - III	નિદર્શન - સર્વે પદ્ધતિ 1. અર્થ: યદ્યદ્ય નિદર્શન અને બિન યદ્યદ્ય નિદર્શન 2. યદ્યદ્ય અને બિન યદ્યદ્ય નિદર્શનનાં પ્રકારો 3. સર્વે પદ્ધતિ નો અર્થ અને લક્ષણો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુહ ચર્ચા
એકમ - IV	માહિતી એકત્રીકરણ 1. પ્રશ્નાવલી, રૂબરૂ મુલાકાત, નિરીક્ષણ, મુલાકાત માર્ગદર્શન 2. માહિતી અર્થઘટન 3. માહિતીનું વર્ગીકરણ, કોડિંગ, 4. માહિતીનું વિશ્લેષણ અને અર્થઘટન 5. તારણો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુહ ચર્ચા
એકમ -V	પ્રાયોગિક કાર્ય સંશોધન દરખાસ્ત તૈયાર કરવી	સમુહ ચર્ચા

Referances

- Bhattacharya S.(2005) Social Work :An Integrated Approach ,Deep & Deep Publication, New Delhi
- Alison Margaret (2008) Research for Social Worker, Rawat Publication, Jaipur
- Kothari, C. R(2004) Research Methodology: Methods & Techniques, New Delhi, New Age International
- Krishnaswamy, O. R.(1993) Methodology for Research in Social Science, Himalaya, Bombay
- D. K. Laldas, (2000) Practice of Social Research, Jaipur: Rawat
- Mikkelsen, Britha (2005) Methods for Development Work and Research- A New Guide for Practitioners, New Delhi : Sage publication
- Ramchandran, P. (1968) Social Work Research and Statistics, Bombay : Allied Publishers
- Rubin, Allen & Bobbie Earl (1968) Research Methods for Social Work, USA Wadsworth, West, Brooks/Cole and Schemer.
- A. Kumar, (1997) Social Research Methods, Amol Publication Pvt Ltd, New Delhi
- Kulkarni,(2002) Research Methodology, Everest Publishing House,
- K. Singh,(1996.) Technics & Methods of Social Survey Research and Statistics, Arjun Publication Delhi.
- Kothari C.R(2014) Research Methodology, New age Publication, New Delhi
- Mishra P.D.(2000)samajkaryitihadarshanEvamPranaliya,Royal books Lakhnow
- Pande B.(2010) samajkarysiddhantevamabhyasravat publication Jaipur.
- Uchat D.A(2012) Research Methodology In Education
- Patel R.S.(2012) Research Methodology, Jay Publication,Ahmedabad
- Shah and Dave(2006)Research Methodology,AnandaPub.Ahmedabad

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ
 ચોઈસ બઈઝ ક્રેડિટ સીસ્ટમ આધારિત કોર્સ
 જુન 2018 થી અમલમાં
 સેમેસ્ટર- II
સમાજકાર્ય પારંગત

પેપર નંબર -204 (વૈકલ્પિક-એ)

આનુસૂચિત જનજાતિ અને વિચરતા વિમુક્ત સમુદાયોનો ક્રેડિટ-4

Objectives :

- આદિજાતિ સમુદાયો સંબંધિત વિદ્યાર્થીઓને સમજ પૂરો પાડવી.
- વિચરતી વિમુક્ત સમુદાયોની પરિસ્થિતિ અંગેની સમજ પૂરી પાડવી.
- પ્રાચીન જનજાતીની સૈદ્ધાંતિક સમજ અને પ્રાયોગીક પરિસ્થિતિને સમજવી.
- આદિજાતિ, વિચરતા વિમુક્ત સમુદાયો અને આદિમ જૂથો માટેના કલ્યાણના પગલાંને સમજવા.

એકમ	વિષયો	પદ્ધતિઓ
એકમ - I	આનુસૂચિત જનજાતિ • અર્થ અને લક્ષણો • આનુસૂચિત જનજાતિ ની આર્થિક ટાયપોલોજી	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુલ્લેખ
એકમ - II	સમસ્યાઓ અને અભિગમો • આનુસૂચિત જનજાતિઓમાં સમસ્યાઓ • આદિજાતિ વિકાસ માટેનાં કાર્યક્રમો • આદિજાતિ વિકાસનાં અભિગમો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુલ્લેખ
એકમ - III	પ્રાચીન આદિજાતી સમૂહનું પરિચય • પ્રાચીન આનુસૂચિત જનજાતિનો અર્થ • પ્રાચીન આનુસૂચિત જનજાતિની વર્તમાન પરિસ્થિતિ • ગુજરાતની પ્રાચીન આદિજાતિઓનો પરિચય • કાથોડી, કોલધા, કોટવાળિયા, પઢાર સિદ્ધી	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુલ્લેખ
એકમ - IV	વિચરતા વિમુક્ત સમુદાયો • ઐતિહાસીક પરિપ્રેક્ષ્ય • વિચરતા વિમુક્ત સમુદાયોની વર્તમાન પરિસ્થિતિ • વિચરતા વિમુક્ત સમુદાયોના વિકાસ માટેના સરકાર અને સામાજિક સંસ્થાઓના પ્રયત્નો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુલ્લેખ
એકમ -V	સરકારી યોજનાઓ • આનુસૂચિત જનજાતિ અને વિચરતી - વિમુક્ત સમુદાય માટે વિકાસ યોજનાઓ	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુલ્લેખ

Referances

- Misra, P. K. (1986). Mobility-sedentary opposition: a case study of the nomadic GaduliaLohar. *Nomadic Peoples*, 179-187.
- Upham, S. (1994). Nomads of the desert west: A shifting continuum in prehistory. *Journal of World Prehistory*, 8(2), 113-167.
- Ignacimuthu, S, &Ayyanar, M. (2006). Ethno botanical investigations among tribes in Madurai district of Tamil Nadu (India). *Journal of Ethno biology and Ethno medicine*, 2(1), 1.
- Anuradha, R. V. (1998, May). Sharing with the Kanis: a case study from Kerala, India. In Submitted to the Secretariat of the Convention on Biological Diversity.
- Bokil, M. (2002). De-notified and nomadic tribes: A perspective. *Economic and Political Weekly*, 148-154.
- Devy, P. (2006). Technical Advisory Group Report. New Delhi: Ministry of Social Justice and Empowerment.
- Renke, B. (2008). National Commission for Denotified, Nomedic and Semi Nomedic Tribes. New Delhi: Ministry of Social Justice and Empowerment.
- Adivasi Gujarat (Vols. 16,17). (2006-07). Ahmedabad, Gujarat, India: Gujarat Vidyapith.
- Shah and Dave (2010) Tribal Sociology, Anada Publication, Ahmedabad
- Upadhyay and Pancholi (2009) Gujaratnaadimjutho, TRTI, Gujarat vidyapith Publication
- પટેલમિતલ .(૨૦૦૬).ગુજરાતના વિચરતા વિમુક્ત સમુદાયો. જનપથ પ્રકાશન ,અમદાવાદ
- નાયક ઠા, &સોલંકી, સિ. (૧૯૭૯). પછાતવર્ગો વિષે બે મનનો. (પ. શાહ, ર. શ્રોફ, &શ. શાહ, Trans.) અમદાવાદ: ગુજરાતવિદ્યાપીઠ.
- નાયક & મસવી(1988)સપા. ગુજરાતની પાંચ પછાત પછાત જાતિઓનો અભ્યાસ(પ્રથમ આવૃત્તિ)અમદાવાદ ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
- આચાર્ય, અ. (૨૦૦૬). સરનામાંવગરનામાનવી (સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૬ ed.). અમદાવાદ: જનપથ.
- પરીખ. સી.ડી. (૧૯૮૮). ગુજરાત રાજ્યમાં સામાજિક અને શૈક્ષણિક પછાતવર્ગો (બક્ષીપંચ) માટે અનામતના લાભો (પ્રથમ ed.). અમદાવાદ, ગુજરાત:રીલાયેબલપબ્લિકેશન.
- ઢેબરકમીશનઅહેવાલ. (૨૦૦૫). અમદાવાદ, ગુજરાત: આદિવાસીતાલીમકેન્દ્ર ગુજરાતવિદ્યાપીઠ.
- શેખ ભલુ. (૧૦-૨૦૦૮) .ડફર સમુદાયના જીવનની સ્થિતિ અને સમસ્યાઓ. અપ્રકાશિત
- <https://tribal.gujarat.gov.in/about-tdd?lang=Gujarati>

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

ચોઈસ બઈઝ ક્રેડિટ સીસ્ટમ આધારિત કોર્સ

જુન 2018 થી અમલમાં

સેમેસ્ટર- II

સમાજકાર્ય પારંગત

Paper No –205 (વૈકલ્પિક – બી)

કૌટુંબિક સમાજકાર્ય ક્રેડિટ -4

Objectives :

- વય લિંગ અને વિકલાંગતા પ્રમાણે પરિવારના સભ્યોની સમસ્યાઓ સમજવી.
- સ્ત્રીઓ, બાળકો, વૃદ્ધો અને દિવ્યાંગો પરત્વે વિદ્યાર્થીઓમા સંવેદનશીલતા કેળવવી.
- પરિવારના ઉપરના સભ્યો માટે સરકારી યોજનાઓ અને કાનૂની માળખું સમજવું
- કુટુંબનાં પ્રશ્નો સાથે કામ કરવા માટે કાર્યકારી જ્ઞાન મેળવવા

એકમ	વિષય	પદ્ધતિઓ
એકમ – I	સ્ત્રીઓ • ભારતમાં સ્ત્રીઓનો પરંપરાગત દરજ્જો • બ્રિટીશ ભારતમાં સ્ત્રીઓનો બદલાતો દરજ્જો • ઘરેલુ હિંસા અત્યાચાર ધારો- 2005 • પ્રીવેશન ઓફ હરેસમેન્ટ એટ વર્કપ્લેસ એક્ટ – 2013 • નેશનલ કમિશન ફોર વિમેન .	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદાય ચર્ચા
એકમ – II	બાળકો • બાળક કોને કહેવાય? • ભારતમાં બાળ અધિકારો • સંકલિત બાળ સંરક્ષણ અધિનીયમ • જુવેનાઈલ જસ્ટીસ કેર એન્ડ પ્રોટેક્શન એક્ટ	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદાય ચર્ચા
એકમ – III	વૃદ્ધાવસ્થા • વૃદ્ધાવસ્થાનાં લક્ષણો અને ખ્યાલો • સામાજિક કાર્યકરો માટે વૃદ્ધાવસ્થાનાં અભ્યાસનું મહત્વ • વૃદ્ધાવસ્થાને અસર કરતા પરિબળો • કુટુંબ અને સામાજિક પરિસ્થિતિમાં વૃદ્ધોની સમસ્યા	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદાય ચર્ચા
એકમ – IV	Specially Challenge people • વિકલાંગતાનો અર્થ અને ખ્યાલો • વિકલાંગતાનો પ્રકાર • માનસિક વિકલાંગ લોકો અને સમાજ કાર્ય હસ્તક્ષેપ • વિકલાંગો માટેની સરકારી યોજના	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદાય ચર્ચા
એકમ -V	યુવાનો • યુવાનોમાં વ્યસન • બેકારી- ભારતીય યુવાનોની સમસ્યા • ગુજરાત સરકારની યુવા કલ્યાણ યોજનાઓ	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદાય ચર્ચા

REFERENCES

- Sonvanev.b(2016) working with specially challenged people ,BAOU Ahmedabad
- Lagnakutumbanesagapansambandho, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- LagnakutumbaneRaktSambandho, Dr.AnilVaghela University Granthnirman board, Ahmedabad \
- Manavshastra, Dr.Harshida Dave, Uni.Granthnirman Board, Ahmedabad
- Bharatiyasamaj no parichayProf.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- Bharatiyasamajane Bharat ma SamajikSansthao, Prof.A.G.Shah, Prof.J.K.Dave, Anada book depo
- SamajikKalyananesamajikkayadao, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- Samajikkalyananesamajikkanunikaran, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- StrioaneSamaj, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- BharatiyaSamaj ma strio no darrajo, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- SamajikSamasyao, Dr.Harshida Dave, University GranthNirman Board
- Adhunik Bharat ma SamajikParivartan, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad.
- Mahila, BalakoaneKayado, B.M.Gandhi, Gopal M Pandya, S.B.D.Publication, 2008-09.
- KishorNyay Dharo-2000 AneAparadhipariviksha Dharo-1958,A.N.Kariya, C.JamnadasCompany,Ahmedabad.
- Gujarati: The juvenile Justice, Prakash K Jani, Umesh A Trivedi, The New Gujarat Law House, Ahmedabad.
- BalAparadhaneBharatiyanayypaddhati, Dr.KaushikRaval, Raval Publication, Ahmedabad.
- SamajikKalyananesamajikKayadao, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad.
- SamajikSAMasyao, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad.
- ManavAdhikaro, A.N.Kariya, C.Jamnadas Company, Ahmedabad.
- ManavAdhikaroanekayado, Dr. Kaushik C Raval, Sanket Law Book Seller, Ahmedabad.
- Balako mate nyay no kayado, Prof.V.N. Pathan, New Popular Prakashan, Suraat

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

ચોઈસ બઈઝ ક્રેડિટ સીસ્ટમ આધારિત કોર્સ

જુન 2018 થી અમલમાં

સેમેસ્ટર - II

સમાજકાર્ય પારંગત

પેપર નંબર -206 (Inter Disp.)

પર્યાવરણ અને પ્રદુષણની સમસ્યાઓ ક્રેડિટ -4

Objectives :

- પર્યાવરણીય પ્રશ્નોના ખ્યાલને સમજવા માટે.
- ટકાઉ વિકાસની ફિલસૂફીને સમજવા
- પર્યાવરણીય ચળવળો સમજવા માટે
- પર્યાવરણ સંબંધિત મુદ્દાઓ વિશે વાકેફ રહેવા અને આ મુદ્દાઓ પર કામ કરવા માટે તૈયાર

એકમ	વિષયો	પદ્ધતિઓ
એકમ - I	• પર્યાવરણનો અર્થ, ઘટકો અને લક્ષણો • પર્યાવરણની સામાજિક અસર • પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ • સ્ત્રીઓનાં આરોગ્ય ઉપર પર્યાવરણીય અસરો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદ્ધ ચર્ચા
એકમ - II	ટકાઉ વિકાસ • ટકાઉ વિકાસનું દર્શન • ટકાઉ વિકાસનો અર્થ અને સૂચિતાર્થો • ટકાઉ વિકાસનાં વિવિધ આયામો • પર્યાવરણ અને સ્થળાંતર	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદ્ધ ચર્ચા
એકમ - III	પર્યાવરણીય આંદોલનો • પર્યાવરણીય આંદોલનોનો અર્થ અને લક્ષણો • ચિપકો આંદોલન • નર્મદા બચાવો આંદોલન	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદ્ધ ચર્ચા
એકમ - IV	ઔદ્યોગિક પ્રદુષણ અને તેની સમાજ ઉપર અસરો • ઔદ્યોગિક પ્રદુષણનો અર્થ • પ્રદુષણની માનવ સમાજ ઉપર અસર • પ્રદુષણ વધારનાર પરિબળો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદ્ધ ચર્ચા
એકમ -V	ગ્લોબલ વોર્મિંગ અને તેની અસરો • ગ્લોબલ વોર્મિંગનો અર્થ અને તેની સમાજ ઉપર અસરો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદ્ધ ચર્ચા

Reference:

- 1 દવે હર્ષિદા (૨૦૦૦)સામાજિક સમસ્યાઓ,યુનિ,ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- 2 પટેલ જે.સી.(૨૦૦૪) સમાજ અને પર્યાવરણ,પાર્શ્વ પ્રકાશન અમદાવાદ
- 3 ચૌધરી સુમન (૨૦૧૨) પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર યુનિ,ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- 4 Central Water Commission, 1989, Manual of Flood Forecasting, New Delhi.
- 5 Government of India, 1997, Vulnerability Atlas of India, New Delhi.
- 6 Sahni, Pardeep et.al. (eds.) 2002, Disaster Mitigation Experiences and Reflections, New Delhi.
- 7 Prentice Hall of India.
- 8 RinaSonowal, Burton, I., R. W. Kates, and G. F. White. 1993. *The Environment as*
- 9 *Hazard*, 2nd Edition. Guilford Press, New York.
- 10 Burton, I., R. W. Kates, and G. F. White. 1993. *The Environment as Hazard*, 2nd Edition.
- 11 Guilford Press. New York.
- 12 Cutter, S. L., ed. 2001. *American Hazardscapes: The Regionalization of Hazards and*
- 13 *Disasters*, D.C.: Joseph Henry Press, Washington.
- 14 Don Schramm and Richard Hansen, 1991, “Aim & Scope of Disaster Management

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ
ચોઈસ બઈઝ ક્રેડિટ સીસ્ટમ આધારિત કોર્ષ
જુન 2018 થી અમલમાં
સેમેસ્ટર - II
સમાજકાર્ય પારંગત

પેપર નંબર – 207

સામુદાયિક ક્ષેત્ર કાર્ય -II (પ્રાયોગિક)

ક્રેડિટ-4

Objectives :

- સામાજિક વાસ્તવિકતાઓને સૂક્ષ્મ સ્તરે તપાસીને વિસ્તારવી.
- વ્યક્તિગત, જૂથ અને સમુદાય અને સ્થાનિક, પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય પરિમાણોના સ્તરે સામાજિક સમસ્યાઓના વિશ્લેષણાત્મક અને મૂલ્યાંકન કૌશલ્ય વિકસાવવા.
- વ્યાવસાયિક યોગ્યતાને નિશ્ચિત કરવા માટે દસ્તાવેજી કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરવું.
- એક વ્યાવસાયિક સામાજિક કાર્યકર માટે જરૂરી યોગ્ય મૂલ્યો અને અભિગમ વિકસાવવા.

સામુદાયિક ક્ષેત્રકાર્ય ખાતેની પ્રવૃત્તિઓ

- અવલોકન મુલાકાત** ઓબ્ઝર્વેશન મુલાકાતોનો હેતુ વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ સામુદાયોનાં ઉદ્દેશો, વહીવટી માળખું અને પ્રક્રિયા અને ક્લાઈન્ટ સિસ્ટમને સમજાવી.
- સમુદાય કક્ષાએ અને ક્લાઈન્ટ કક્ષાએ સમસ્યાઓ અને વિકાસનાં પ્રશ્નોને સમજવાનો પ્રયાસ કરવો.
- સામુદાયિક કક્ષાએ સ્થાનિક સંસાધનોને ઓળખવા અને ક્લાઈન્ટ સિસ્ટમની સમસ્યાનો ઉકેલ લાવવા માટે સંસાધનો ગતિશીલ કરવા.
- સરકારી યોજનાઓ, એનજીઓ સ્રોતો, સમસ્યાનું હલ કરવાની પ્રક્રિયામાં નિષ્ણાત વ્યક્તિ જેવા બહારના સ્રોતોને રોકવો.
- સમસ્યાનું નિરાકરણ માટે કાર્યક્રમ આયોજન અને સંસાધનોનો ઉપયોગ

પદ્ધતિઓ

વ્યક્તિગત માર્ગદર્શન

સામૂહિક કોન્ફરન્સ

સતત ક્ષેત્ર દેખરેખ
નિયંત્રણ અને મૂલ્યાંકન

ક્ષેત્રકાર્ય

ક્ષેત્રકાર્ય અનુસૂચિ

(1) 5 કલાક/દિવસ

(2) 3 દિવસ / અઠવાડિયુ (5કલાકો x 3 દિવસો) = 15 કલાકો/ અઠવાડિયા

(3) 4 અઠવાડિયા /મહિનો (15 કલાક x4 અઠવાડિયા) = 60 કલાકો/મહિનો

(4) 5 મહિના/સેમેસ્ટર (60 કલાકો x 5 મહિના) = 300 કલાકો /સેમેસ્ટર

(5) ફિલ્ડ વર્ક પ્રેક્ટિકમમાં ઉત્તીર્ણ થવા માટે ઓછામાં ઓછા 200 કલાકો ફિલ્ડ વર્કની જરૂરી

(6) ફિલ્ડ વર્ક કર્યાનાં ચાર દિવસમાં ડેઈલી ફિલ્ડવર્ક રીપોર્ટ જમા કરાવવો જરૂરી.

(7) સેમેસ્ટરનાં અંતમાં વ્યક્તિગત ફિલ્ડ વર્ક સમરી રીપોર્ટ મૂલ્યાંકનનાં ઉદ્દેશ સાથે જમા કરાવવો જરૂરી.

Daily Field Work Report Format માટેAnnexture -1 જોવું

Annexure-I

BhaktaKaviNarsinh Mehta University, Junagadh

Syllabus
for
MASTER OF SOCIAL WORK

(Effective from June 2018)

Semester-II

Department of Social Work

BhaktaKaviNarsinh Mehta University

Junagadh, Gujarat

Semester – II

Semester	Paper No	Title of Paper	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Marks
2	201	Social Group Work as a Method	4	30	70	100
	202	Human Resource Management and Labour Welfare	4	30	70	100
	203	Social Work Research – I	4	30	70	100
	204 EA	Development of Tribal and NT-DNT Communities	4	30	70	100
	205 EB	Family Social Work	4	30	70	100
	206 Intd	Issues of Environment and Population	4	30	70	100
	207	Community Field Work-II	4	30	70	100

BhaktaKaviNarsinh Mehta University, Junagadh
Courses for Choice based Credit system to be implemented
from June-2018
Semester - II

Master of Social Work

Paper No –201 (Core Paper)

Social Group Work

Credit -4

Objectives :

- Develop understanding of group work as a method of professional social work
- Gain insight into various dimensions of group processes and group work practice.
- Develop competencies for working with groups in diverse settings.
- Understand the Human personality and Behavior in Group

UNIT	Subjects	Teaching Methods
Unit – I	• Meaning and concept of Social Group Work • Historical Development of Social Group Work • Field of Social Group Work • Objectives of Social Group Work	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – II	• Philosophy of Social Group Work • Basic Values of Social Group Work • Skill of Social Group work • Role of Group Worker • Basic Assumption of Social Group Work	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – III	• Principles of Social Group Work • Meaning and basic components of Programme • Importance of Programme in individuals life.	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – IV	• Meaning and characteristics of Leadership, • Types and qualities of Leader. • Meaning of Planning and role of group worker in programme planning • Meaning and Process of Evaluation in group work	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – V	• Meaning ,Objectives of Report writingimportance of Report writing in Group Work • Meaning ,Functions of Supervision • Principles of Supervision	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion

Referances

- Douglas, T. 1978 Basic Group Work. London: Tavistock.
- 2. Toseland, R.W. & Rivas, R. 1984 An Introduction to Group Work Practice. New York: MacMillian.
- 3. Konopka, G. 1963 Social Group Work: A Helping Process. Englewood Cliffs: Prentice. 4.
- 4. Trecker, H.B. 1972 Social Group Work: Principles and Practices. New York: Association Press.
- 5. Reid, K.E. 1997 Social Work Practice with Groups: A Clinical Perspective (Second Edition). Pacific Grove, CA: Cole.
- 6. Brandler, S. & Roman, C.P. 1999 Group Work Skills and Strategies for Effective Interventions. New York: The Haworth Press.
- 7. Helen, N. & Kurland, R. 2001 Social Work with Groups (3rd ed). New York: Columbia University Press.
- 8. Wilson, G. & Ryland, G. 1949 Social Group Work Practice. Cambridge, MA: Houghton Mifflin
- 9. Henry, S. 1992 Group Skills in Social Work (Second Edition). Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.
- 10. Corey, G. 1997 Groups: Process and Practice. Pacific Grove. CA: Brooks/Cole Publishing.
- Hartford, M.E. 1971 Groups in Social Work. New York: Columbia University Press.
- Alissi, A.S. (ed.) 1980 Perspectives on Group Work Practice. New York: Macmillan.
- McDermott, F. 2002 Inside Group Work: A Guide to Reflective Practice. NSW: Allen and Unwin.
- Wenocur, S. 1993 Social Work with Groups: Expanding Horizons. New York: Hawroth Press.
- Grief, G.L. & Ephross, P.H 1997 Group Work with Populations at Risk. New York: Oxford University Press.
- Douglas, T. 1972 Group Processes in Social Work: A Theoretical Synthesis. Chicester: Willey.
- Meculloude, M.K. & Ely, P.J. 1965 Social Work with Groups. London: Routledge and Kegan Paul.
- मिश्रा प्रयागदीन, सामाजिक सामुहिक सेवाकार्य, उत्तरप्रदेश हिन्दी ग्रंथ संस्थान
- मदन, ज. आर. समाजकार्य उत्तरप्रदेश हिन्दी ग्रंथ संस्थान
- सिंह सुरेन्द्र , समाजकार्य इतिहास दर्शन એવમ પ્રણાલીયા, રોયલ બુક કંપની લખનૌ

BhaktaKaviNarsinh Mehta University, Junagadh
Courses for Choice based Credit system to be implemented
from June-2018
Semester - II

Master of Social Work

Paper No –202 (Core Paper)

Human Resource Management and Labour Welfare

Credit-4

Objectives :

- To understand the concepts of Management and Human Resource Management
- To understand the Recruitment process in any organization.
- Students should learn about the organizational behavior, relations, and structure of organization.

UNIT	Subjects	Teaching Methods
Unit – I	MANAGEMENT 1. Management: Concept, Nature and Process of Management 2. Managerial Skills and Level of Management 3. Functions of Management: Planning, Organizing, Leading and Controlling.	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – II	HUMAN RESOURCE SELECTION AND PLANNING Human Resource Management: Concept, Objective, Nature and Scope 2. Importance of Human Resource Management 3. Functions of Human Resource Management	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – III	HUMAN RESOURCE SELECTION AND PLANNING 1. Human Resource Planning: concept and process 2. Job analysis, Description and Specification 3. Recruitment and Selection 4. Interview, Placement and Training	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – IV	<u>Labour Welfare</u> 1 Meaning of and Types of Labor 2. Unorganized Labor and its Problems. 3. Govt. Scheme for Shramyogi and Unorganized Labor	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit-V	Industrial Act The Factory Act-1948 1. Definition: Factory, Worker, Occupier, Production Process, Hazardous Process 2. Factory Inspector and his/her powers 3. Health of Workers 4. Safety of Workers 5. Welfare of Workers 6. Employment of Young Persons 7. Annual Leave with wages 8. Penalty and Procedure.	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion

References:

1. Aswathappa K, 2007, "*Human Resource Management*", Tata McGraw Hill Pub.Co.Ltd, New Delhi.
2. Aswathappa K, 2000, "*Organization Behaviour*", 5th Ed, Himalaya Publishing House, New Delhi.
3. Aswathappa K, 2004, "*Human Resource and Personnel Management: Text and Cases*", 3rd Ed, Tata McGraw Hill Pub.Co.Ltd, New Delhi.
4. Bedian Arthur G and Glueck William F, 1983, —Management||, 3rd Edition, Hold-Saunders International Editions, The Dryden Press, Japan.
5. Bosotia G.R, 1999, —Human Resource Management||, Mangal Deep Publications, Jaipur.
6. Chhabra T.N, 1999, "*Human Resource Management*", Dhanpatrai & co. Pvt. Ltd, New Delhi.
7. Chopra Rakesh K, 1989, "*Management of Human Resources*", V.K. Publishing House,
8. Bereilly, D' Cenzo, David.A, and Stephen P. Robbins, 2001, "*Human Resource Management*", John Wiley & Sons, New Delhi.
9. Ian, Breadwell and Len Holden, 1998, "*Human Resource Management*", Macmillan, Delhi.
10. Newstrom John W and Davis Keith, 2002, —Organizational Behavior – Human Behavior at Work||, 11th Ed, Tata McGraw Hill Publishing Co Ltd, New Delhi.
11. Prasad L. M, 2000, "*Organizational Behaviour*", Sultan Chand & Sons, New Delhi.
12. Robbins, Stephen P, 2000, "*Organizational Behaviour*", 9th Ed, Prentice - Hall, New Delhi.
13. Saiyadain, Mirza S. 2000, "*Human Resource Management*", Tata McGraw-Hill Pub. Co.Ltd, New Delhi.
14. Sekaran, Uma, 1989, "*Organizational Behaviour: Text and Cases*", Tata McGraw Hill Publishing Co. Ltd, New Delhi.
15. Singh B.P and A. K. Singh, 1999, "*Essentials of Management*", Amexcel Books, New Delhi.
16. Singh B.P and T.N Chhabra, 1998, "*Management Concepts and Practices*", Dhanpatrai & co. Pvt. Ltd, New Delhi.
17. V.G. Kondalkar, 2007, "*Organizational Behaviour*", New Age International Pvt. Ltd, New Delhi.
18. Weihrich Heing and Harold Koontz, 1997, "*Management: A Global Perspective*", McGraw Hill, New Delhi.
19. Joann K, 2005, —Communication and Organizational Culture – A key to understanding||, U of Georgia Press, Athens.
20. Upadhyay Rushiraj, 2014, "Human Resource Management and Organizational Behavior, Rannade Prakashan, Ahmedabad.
21. Verma B.S, 2013, —Organizational Development in Social Work Practices||, Centrum Press, New Delhi

BhaktaKaviNarsinh Mehta University, Junagadh
Courses for Choice based Credit system to be implemented
from June-2018
Semester - II

Master of Social Work

Paper No –203 (Core paper)

Social Work Research - II

Credit-4

Objectives :

1. To provide practical understanding about research to the students
2. To provide basic understanding about difference between Social Work and Social Science Research
3. Explain the Role and Importance of Research in the field of Social Work

UNIT	Subjects	Teaching Methods
Unit – I	Basic Concept of Research 1. Meaning and Concept of Social Research 2. Meaning and Definition of Social Work Research 3. Difference between Social research and Social Work Research	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – II	Research Process 1. Steps of Social Work research 2. Hypothesis : meaning and Characteristics 3. Types of Research in Brief Introduction 4. Pure and Applied Research 5. Steps of Field Research	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – III	Sampling survey techniques 1. Meaning of Random and Non random Sampling 2. Types of Random and Non Random Sampling 3. Meaning and Characteristics of Survey Method	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – IV	Data Collection 1. Questionnaire, Interview Schedule, Interview Guide, Observation, Data Interpretation 1. classification of data, Coding, 2. Data analysis and interpretation 3. Findings	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit-V	Practical Work 1 To Prepare Research Proposal	Group Discussion

Referances

- Bhattacharya S.(2005) Social Work :An Integrated Approach ,Deep & Deep Publication, New Delhi
- Alison Margaret (2008) Research for Social Worker, Rawat Publication, Jaipur
- Kothari, C. R(2004) Research Methodology: Methods & Techniques, New Delhi, New Age International
- Krishnaswamy, O. R.(1993) Methodology for Research in Social Science, Himalaya, Bombay
- D. K. Laldas, (2000) Practice of Social Research, Jaipur: Rawat
- Mikkelsen, Britha (2005) Methods for Development Work and Research- A New Guide for Practitioners, New Delhi : Sage publication
- Ramchandran, P. (1968) Social Work Research and Statistics, Bombay : Allied Publishers
- Rubin, Allen & Bobbie Earl (1968) Research Methods for Social Work, USA Wadsworth, West, Brooks/Cole and Schemer.
- A. Kumar, (1997) Social Research Methods, Amol Publication Pvt Ltd, New Delhi
- Kulkarni,(2002) Research Methodology, Everest Publishing House,
- K. Singh,(1996.) Technics & Methods of Social Survey Research and Statistics, Arjun Publication Delhi.
- Kothari C.R(2014) Research Methodology, New age Publication, New Delhi
- Mishra P.D.(2000)samajkaryitihasdarsanEvamPranaliya,Royal books Lakhnow
- Pande B.(2010) samajkarysiddhantevamabhyasravat publication Jaipur.
- Uchat D.A(2012) Research Methodology In Education
- Patel R.S.(2012) Research Methodology, Jay Publication,Ahmedabad
- Shah and Dave(2006)Research Methodology,AnandaPub.Ahmedabad

BhaktaKaviNarsinh Mehta University, Junagadh
Courses for Choice based Credit system to be implemented
from June-2018
Semester – II

Master of Social Work

Paper No –204 (Elective)-A

Tribal and NT-DNT Community DevelopmentCredit-4

Objectives :

- To Provide Orientation to the students regarding Tribal Communities
- To understand the situation of DNT –NT Communities.
- To Understand the theatrical Concept and Practical situation of Primitive Tribes
- To Understand the welfare measures of for tribal, DNT-NT and Primitive Groups

UNIT	Subjects	Teaching Methods
Unit – I	Tribe • Meaning and Characteristics • Economic Typology of Tribal Society	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – II	Problems and Approches • Problems of Tribale Society. • Programmes for Tribale Development • Approches for Tribale Development	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – III	Introduction of Primitive Tribes Groups • Meaning of Primitive tribes : • Current Situation of primitive tribes • Introduction of Primitive tribes of Gujrat • 4Kathodi, KolghaKotwadiaPadharSiddi	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – IV	De-notified and Nomadic Communities (Tribes) • Historical Perspective • Current Situation of DNT-NTs • Effort done for Development of DNT-NT by Govt and NGOs	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit-V	Government Schemes for • Developmental schemes for for the development of Tribal communities and DNT-NT	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion

Referances

- Misra, P. K. (1986). Mobility-sedentary opposition: a case study of the nomadic GaduliaLohar. *Nomadic Peoples*, 179-187.
- Upham, S. (1994). Nomads of the desert west: A shifting continuum in prehistory. *Journal of World Prehistory*, 8(2), 113-167.
- Ignacimuthu, S, &Ayyanar, M. (2006). Ethno botanical investigations among tribes in Madurai district of Tamil Nadu (India). *Journal of Ethno biology and Ethno medicine*, 2(1), 1.
- Anuradha, R. V. (1998, May). Sharing with the Kanis: a case study from Kerala, India. In Submitted to the Secretariat of the Convention on Biological Diversity.
- Bokil, M. (2002). De-notified and nomadic tribes: A perspective. *Economic and Political Weekly*, 148-154.
- Devy, P. (2006). Technical Advisory Group Report. New Delhi: Ministry of Social Justice and Empowerment.
- Renke, B. (2008). National Commission for Denotified, Nomedic and Semi Nomedic Tribes. New Delhi: Ministry of Social Justice and Empowerment.
- Adivasi Gujarat (Vols. 16,17). (2006-07). Ahmedabad, Gujarat, India: Gujarat Vidyapith.
- Shah and Dave (2010) Tribal Socialogy, Anada Publication, Ahmedabad
- Upadhyay and Pancholi (2009) Gujaratnaadimjutho, TRTI, Gujarat vidyapith Publication
- પટેલમિત્તલ .(૨૦૦૬).ગુજરાતના વિચરતા વિમુક્ત સમુદાયો. જનપથ પ્રકાશન ,અમદાવાદ
- નાયક ઠા, &સોલંકી, સિ. (૧૯૭૯). પછાતવર્ગો વિષે બે મનનો. (પ. શાહ, ર. શ્રોફ, &શ. શાહ, Trans.) અમદાવાદ: ગૂજરાતવિદ્યાપીઠ.
- નાયક &મસવી(1988)સપા. ગુજરાતની પાંચ પછાત પછાત જાતિઓનો અભ્યાસ(પ્રથમ આવૃત્તિ)અમદાવાદ ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
- આચાર્ય, અ. (૨૦૦૬). સરનામાંવગરનામાનવી (સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૬ ed.). અમદાવાદ: જનપથ.
- પરીખ. સી.ડી. (૧૯૯૮). ગુજરાત રાજ્યમાં સામાજિક અને શૈક્ષણિક પછાતવર્ગો (બક્ષીપંચ) માટે અનામતના લાભો (પ્રથમ ed.). અમદાવાદ, ગુજરાત:રીલાયેબલપબ્લિકેશન.
- ઢેબરકમીશનઅહેવાલ. (૨૦૦૫). અમદાવાદ, ગુજરાત: આદિવાસીતાલીમકેન્દ્ર ગુજરાતવિદ્યાપીઠ.
- શેખ ભલું .(૧૦-૨૦૦૯) .ડફર સમુદાયના જીવનની સ્થિતિ અને સમસ્યાઓ. અપ્રકાશિત
- <https://tribal.gujarat.gov.in/about-tdd?lang=Gujarati>

BhaktaKaviNarsinh Mehta University, Junagadh
Courses for Choice based Credit system to be implemented
from June-2018

Master of Social Work

Paper No –205 (Elective)-B
Family Social Work

Credit-4

Objectives :

- to understand the family members issues as per Age Gender and Disability
- To sensitize towards child women and Ageing and specially challenged people
- To understand the Govt schemes and legal frame work for above members of Family
- To gain the working knowledge for working with the family issues

UNIT	Subjects	TachingMethods
Unit – I	<u>Women</u> • Traditional Status of women in India • Change of Status of Women in British Era. • Domestic Violence Act-2005 • Prevention of Harassment at Work Place Act-2013 • National Commission for Women.	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – II	<u>Child</u> • Meaning and Concept of Child • Rights of Children in India • Integrated Child Protection Scheme • Juvenile Justice Care and Protection Act	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – III	<u>Ageing</u> • Concept and characteristics of Ageing • Importance of Study of Ageing for Social Worker • Factors affecting toAgeing • Problems of Aged Peoples in Family and social set up	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – IV	<u>Specially Challenge people</u> • Meaning and Concept of Disability • Types of Disability • Mentally challenged people and Social Work Intervantion • Government scheme for Disabled	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit-V	<u>Youth</u> • Drugs addiction in Youth • Unemployment –a Problem of Indian Youth • Youth welfare schemes of Govt. of Gujarat.	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion

REFERENCES

- Sonvanev.b(2016) working with specially challenged people ,BAOU Ahmedabad
- Lagnakutumbanesagapansambandho, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- LagnakutumbaneRaktSambandho, Dr.AnilVaghela University Granthnirman board, Ahmedabad \
- Manavshastra, Dr.Harshida Dave, Uni.Granthnirman Board, Ahmedabad
- Bharatiyasamaj no parichayProf.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- Bharatiyasamajane Bharat ma SamajikSanstha, Prof.A.G.Shah, Prof.J.K.Dave, Anada book depo
- SamajikKalyananesamajikkayadao, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- Samajikkalyananesamajikkanunikaran, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- StrioaneSamaj, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- BharatiyaSamaj ma strio no darrajo, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad
- SamajikSamasyao, Dr.Harshida Dave, University GranthNirman Board
- Adhunik Bharat ma SamajikParivartan, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad.
- Mahila, BalakoaneKayado, B.M.Gandhi, Gopal M Pandya, S.B.D.Publication, 2008-09.
- KishorNyay Dharo-2000 AneAparadhipariviksha Dharo-1958,A.N.Kariya, C.JamnadasCompany,Ahmedabad.
- Gujarati: The juvenile Justice, Prakash K Jani, Umesh A Trivedi, The New Gujarat Law House, Ahmedabad.
- BalAparadhaneBharatiyanyaypaddhati, Dr.KaushikRaval, Raval Publication, Ahmedabad.
- SamajikKalyananesamajikKayadao, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad.
- SamajikSAMasyao, Prof.A.G.Shah, J.K.Dave, AnadaPrakashan, Ahmedabad.
- ManavAdhikaro, A.N.Kariya, C.Jamnadas Company, Ahmedabad.
- ManavAdhikaroanekayado, Dr. Kaushik C Raval, Sanket Law Book Seller, Ahmedabad.
- Balako mate nyay no kayado, Prof.V.N. Pathan, New Popular Prakashan, Suraat

BhaktaKaviNarsinh Mehta University, Junagadh
Courses for Choice based Credit system to be implemented
from June-2018
Semester - II

Master of Social Work

Paper No –206 (Inter Disp.)

Issues of Environment and Pollution

Credit-4

Objectives :

- To understand the concept of Environmental issues.
- To understand the philosophy of sustainable development
- To Understand the Environmental Movements.
- To be aware about environment related issues and prepare for working on this issues

UNIT	Subjects	Teaching Method
Unit – I	• Meaning Components ,characteristics of Environment • Social Impact of Environment • Environmental Problems • Impact of Environment on Women Health	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – II	Sustainable Development • Philosophy of Sustainable Development • Meaning and Indicators of Sustainable Development • Different aspect of Sustainable development • Environment and Migration	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – III	Environmental Movement • Meaning and characteristics of Social Movement • Chipko Movement • Narmada Bachao Movement	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit – IV	Industrial Polution and Its impact on Society • Meaning of Industrial Polution • Impact of Polution on Human Society • Factors of increasing Polution	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion
Unit-V	Global Worming and its impact • Concept of Globle Warming and its impact on society	Lecture Audio-Visual Aid Group Discussion

References

- 1 દવે હર્ષિદા (૨૦૦૦)સામાજિક સમસ્યાઓ,યુનિ,ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- 2 પટેલ જે.સી.(૨૦૦૪) સમાજ અને પર્યાવરણ,પાર્શ્વ પ્રકાશન અમદાવાદ
- 3 ચૌધરી સુમન (૨૦૧૨) પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર યુનિ,ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- 4 Central Water Commission, 1989, Manual of Flood Forecasting, New Delhi.
- 5 Government of India, 1997, Vulnerability Atlas of India, New Delhi.
- 6 Sahni, Pardeep et.al. (eds.) 2002, Disaster Mitigation Experiences and Reflections, New Delhi.
- 7 Prentice Hall of India.
- 8 RinaSonowal, Burton, I., R. W. Kates, and G. F. White. 1993. *The Environment as*
- 9 *Hazard*, 2nd Edition. Guilford Press, New York.
- 10 Burton, I., R. W. Kates, and G. F. White. 1993. *The Environment as Hazard*, 2nd Edition.
- 11 Guilford Press. New York.
- 12 Cutter, S. L., ed. 2001. *American Hazardscapes: The Regionalization of Hazards and*
- 13 *Disasters*, D.C.: Joseph Henry Press, Washington.
- 14 Don Schramm and Richard Hansen, 1991, “Aim & Scope of Disaster Management

BhaktaKaviNarsinh Mehta University, Junagadh
Courses for Choice based Credit system to be implemented
from June-2018

Master of Social Work

Paper No – 207

Community Field Work-II (Practical)

Credit-4

Objectives :

- To get exposed to wider area of social realities at the micro level
- To develop analytical and assessment skills of social problems at the level of individual, group and community and local, regional, national and international dimensions
- To acquire documentation skills to ensure professional competence
- To develop the right values and attitudes required for a professional social worker

Activities at Community Fieldwork

- **Observation Visit** :The Observation Visits aim to make the students get oriented to the objectives, administrative structure and process and the client system of various Communities.
- Try to understand the problems and developmental issues of Client at community level
- Identify the local resource at Community level and mobilize resources for solving the problem of client system.
- Engage the Outside resources like govt schemes, NGO resources, Expert person in the problem solving process.
- Programme Planning and Application of resources for Problem solving

Field work schedule

- (1) 5 hours/Day
- (2) 3days/ week (5hours x 3days) = 15 hours/ week
- (3) 4 week/month (15 hours x4 weeks) = 60 Hours/ month
- (4) 5 month/semester (60 Hours x 5 Month) = 300 Hours / semester
- (5) Minimum 200 hours Field work required for passing in field work practicum.
- (6) Daily report has been submitted in next 4 days of field work
- (7) Each students has to submit their personal field work summary report in the end of semester for evaluation purpose.

See Annexure -1 for Daily Field Work Report Format

Methods

Individual Guidance

Group Conference

Continuous Field Monitoring and Evaluation

Daily Report Format

Report No : 01

Date :

Day :

Time :

Place :

Objective

Work Done

Self Evaluation

Future Planning

NOTE : (Students can use more than one pages for writing their report)

Daily Report Format

Report No : 01

Date :

Day :

Time :

Place :

Objective

Work Done

Self-evaluation

Future Planning

NOTE : (Students can use more than one pages for writing their report)